

Náttúruminjasafn Íslands
02 911

Ársreikningur 2019

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Náttúruminjasafn Íslands

kt. 520707-0340

Brynjólfsgötu 5, 107 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Hlutverk Náttúruminjasafns Íslands er að varpa ljósi á náttúru Íslands, náttúrusögu landsins, nýtingu náttúruauðlinda og náttúruvernd, auk þess að varpa ljósi á samspil manns og náttúru og á náttúru landsins í alþjóðlegu samhengi.

Náttúruminjasafnið safnar munum sem henta starfsemi þess, skráir þá og varðveisir. Safnið aflar upplýsinga sem veita yfirlit yfir náttúru Íslands og nýtingu náttúruauðlinda innan lands og utan og annast kynningu með sýningum og annarri fræðslustarfsemi með það að markmiði að veita sem víðtækasta sýn á íslenska náttúru. Safnið skal miðla fræðslu um íslenska náttúru til skóla, fjölmörla og almennings. Safnið annast rannsóknir á starfssviði sínu. Náttúruminjasafn Íslands veitir öðrum náttúruminjasöfnum ráðgjöf, stuðlar að samvinnu þeirra hér á landi og vinnur að samræmdir safnastefnu á sviði náttúrufræða. Náttúruminjasafnið skal eiga samstarf við vísinda- og rannsóknastofnanir á sviði náttúrufræða á vegum ríkisins og annarra aðila.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnaði 18 og málauflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2019 var ársveltan kr. 171,4 milljónir og afkoma kr. 38,1 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 44,7 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 173,8 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2019 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Náttúruminjasafns Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Náttúruminjasafns Íslands fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Hilmar J. Malmquist
Forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	82.800.000	65.500.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	78.720.675	234.588.914
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	9.862.371	2.997.805
Tekjur samtals		171.383.046	303.086.719
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	80.680.245	34.219.433
Annar rekstrarkostnaður	5	42.669.402	151.223.475
Afskriftir	6	9.862.371	2.997.805
Gjöld samtals		133.212.018	188.440.713
Afkoma fyrir fjármagnsliði			
		38.171.028	114.646.006
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(29.236)	(10.030)
		(29.236)	(10.030)
Afkoma ársins		38.141.792	114.635.976

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýr	31.12.2019	31.12.2018
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	7		
Áhöld, tæki og búnaður	161.863.028	59.560.147	
Aðrar eignir	3.319.911	3.303.394	
Verk í vinnslu	0	110.120.572	
	<u>165.182.939</u>	<u>172.984.113</u>	
	Fastafjármunir samtals	165.197.949	173.009.127
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	8	8.596.296	4.156.914
Tengdir aðilar	9	0	243.240
	Veltufjármunir samtals	8.596.296	4.400.154
	Eignir samtals	173.794.245	177.409.281
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	10		
Hrein eign		<u>44.671.118</u>	<u>118.425.390</u>
	Eigið fé samtals	44.671.118	118.425.390
Skuldir			
Tengdir aðilar	9	131.698.767	3.998.952
Viðskiptaskuldir		1.298.403	45.601.316
Ýmsar skammtímaskuldir	11	5.430.221	9.625.516
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	(9.304.264)	(241.893)
	Skuldir samtals	129.123.127	58.983.891
	Eigið fé og skuldir samtals	173.794.245	177.409.281
Aðrar upplýsingar	13		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstremisfirlit ársins 2019

	Skýr	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	38.141.792	114.635.976	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstremi:			
Afskriftir	9.862.371	2.997.805	
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	(9.862.371)	(2.997.805)	
	38.141.792	114.635.976	
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur	(4.439.382)	(359.727)	
Tengdir aðilar	127.943.055		
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	(48.498.208)	51.352.853	
	75.005.465	50.993.126	
	113.147.257	165.629.102	
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð óefnislegra eigna	0	(30.016)	
Söluberð óefnislegra eigna	0	(174.021.004)	
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	(2.051.193)	0	
	(2.051.193)	(174.051.020)	
Fjármögnumnarhreyfingar			
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	(111.896.064)	0	
Tengdir aðilar	0	7.621.918	
Ný langtímalán	0	800.000	
Fjárfestingarframlag	800.000	0	
	(111.096.064)	8.421.918	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs	0	0	
	0	0	
	0	0	
Handbært fé í árslok			

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremisfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvæðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendar um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stöd í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veitrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almennt er áætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisrýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna er fært í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingarheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákvæða hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bókfært verð hennar, er bókfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisrýrnunartap fært í yfirlit um afkomu.

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	Óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfaður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsejanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsejanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Skýringar

	2019	2018
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	82.800.000	65.500.000
Tekjufærsla fjárveitinga	82.800.000	65.500.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	9.862.371	2.997.805
	92.662.371	68.497.805

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	82.800.000	0	0	82.800.000
Fjárveiting til tekna	82.800.000	0	0	82.800.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi að frádregnum sértekjum	(44.658.208)	0	0	(44.658.208)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	38.141.792	0	0	38.141.792

3 Framlög og ýmsar tekjur

Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	60.000.000	0
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	18.670.675	234.588.914
Ýmsar tekjur	50.000	0
	78.720.675	234.588.914

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	63.484.181	27.148.745
Orlof, breyting	2.674.229	523.822
Launatengd gjöld	14.354.902	6.453.668
Starfsmannakostnaður	166.933	93.198
	80.680.245	34.219.433
Meðalfjöldi stöðugilda	6,6	2,4

Skýringar

	2019	2018
5 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	184.314	278.489
Byggingarvörur, almennar	0	183.215
Ýmis tæki og áhöld	83.414	383.120
Orkugjafar	396.265	89.261
Matvæli	337.607	270.911
Almennar rekstrarvörur	530.069	213.149
Vörukaup, almenn	<u>1.531.669</u>	<u>2.138.988</u>
Kennslu- og föndurvörur	48.124	0
Ýmsar sérgreindar vörur	<u>33.201</u>	<u>77.444</u>
Vörukaup, sérgreind	87.996	77.444
Fundir, námskeið, risna	777.048	755.661
Ferðir, uppihald	1.174.994	3.174.215
Akstur	387.200	692.445
Sérfræðiþjónusta	14.979.115	129.082.499
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	20.500	54.372
Auglýsingar og kynningarstarfssemi	2.567.182	3.670.387
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	<u>2.686.832</u>	<u>3.661.886</u>
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	22.592.871	141.091.465
Afnotagjöld	1.412.967	885.062
Leigugjöld	7.311.544	5.992.204
Notkun véla og flutningatækja	37.200	242.615
Verkkaup	2.718.916	740.060
Kostnaðarhlutdeild	6.976.239	0
Tryggingar, lögbóðnar	0	55.000
Opinber gjöld	0	637
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	18.456.866	7.915.578
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>42.669.402</u>	<u>151.223.475</u>
	2019	2018
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	9.562.668	2.934.269
Aðrar eignir	<u>289.699</u>	<u>58.534</u>
	<u>9.862.371</u>	<u>2.997.805</u>

Skýringar

31.12.2019 31.12.2018

7 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	161.863.028	59.560.147
Aðrar eignir	3.319.911	3.303.394
	<hr/>	<hr/>
	165.182.939	62.863.541
Verk í vinnslu	0	110.120.572
	<hr/>	<hr/>
	0	110.120.572

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2019:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2019	65.690.633	0	3.407.613	69.098.246
Viðbætur á árinu	111.865.549	0	306.216	112.171.765
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	177.556.182	0	3.713.829	181.270.011
Afskriftir 1.1.2019	6.130.486	0	104.219	6.234.705
Afskrift ársins	9.562.668	0	289.699	9.852.367
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	15.693.154	0	393.918	16.087.072
Staða 31.12.2019	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	161.863.028	0	3.319.911	165.182.939

31.12.2019 31.12.2018

9 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	55.869
Áætluð leiðréttung vegna fjárveitinga	0	187.371
	<hr/>	<hr/>
	0	243.240

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	130.366.284	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	1.332.483	3.998.952
	<hr/>	<hr/>
	131.698.767	3.998.952

10 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	118.425.390	3.789.414
Afkoma ársins	38.141.792	114.635.976
	<hr/>	<hr/>
Jöfnuður 31.12.	44.671.118	118.425.390

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytis. Ákvörðun ráðuneytisins er byggð á reglum sem ráðuneytið setur út frá 30.gr. laga um opinber fjármál og samráði við viðkomandi fagráðuneyti og verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi 2019 og B-deild Stjórnartíðinda.

Af eigið fé stofnunarinnar eru kr. 0,0 milljónir sem eru bundið eigin fé, þ.e. ráðstöfun þess er ekki heimil nema heimild til þess verði veitt í fjárlögum. Að öðru leyti er ráðstöfðun eigin fjár háð ákvæðum laga um opinber fjármál.

Skýringar

	31.12.2019	31.12.2018
11 Ýmsar skammtímaskuldur		
Ógreitt orlof	4.892.818	2.218.589
Ógreidd laun	282.019	0
Önnur ógreidd gjöld	255.384	7.406.927
	<hr/>	<hr/>
	5.430.221	9.625.516

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirði verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2019	31.12.2018	
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	165.197.949	173.009.127	
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	(174.502.213)	(173.251.020)	
	<hr/>	<hr/>	
	(9.304.264)	(241.893)	
	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2019	173.009.127	(173.251.020)	(241.893)
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	800.000	800.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	2.051.193	(2.051.193)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(9.862.371)	0	(9.862.371)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	165.197.949	(174.502.213)	(9.304.264)

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2019 munu kr. 19,3 milljónir koma til tekna á árinu 2020.

13 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til ársloka 2021 og ótímbundna þjónustusamninga um rekstur og vörlsu hugbúnaðarkerfa til næstu ára. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 11 milljónum og vegna þjónustu- og vörlsusamninga kerfa kr. 1 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2019.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.